

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Jeremia 29, 7
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 144 : 1 en 2**
- 4. Gebed voor de opening van het Woord**
- 5. Schriftlezing : Jeremia 29 : 1 - 23**
- 6. Zingen : Psalm 144 : 4, 5 en 6**
- 7. Tekst : Jeremia 29 : 7**
- 8. Zingen : Gezang 37 : 1 en 2**
- 9. Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 4**
- 10. Dankzegging en gebed**
- 11. Offergaven**
- 12. Slotzang : Gezang 39 : 1, 2, 3 en 6**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

De kerkdienst op Oudejaarsavond is traditioneel een dienst waarin we de balans opmaken van het afgelopen jaar. Je kunt daarbij dan naar allerlei dingen kijken. Bijvoorbeeld naar onze persoonlijke levens. Maar die zijn zo verschillend dat het moeilijk is daar in zijn algemeenheid iets over te zeggen. We kunnen kijken naar onze gemeente. Daar is wel in zijn algemeenheid wat over te zeggen. Als ik er op terugkijk dan zie ik diverse dingen. In de eerste helft van het jaar werden we vaak pijnlijk getroffen doordat broeders en zusters zich aan de gemeente onttrokken. In de tweede helft van het jaar was het op dat punt veel rustiger. Een ander groot verschil is dat van dit jaar afscheid kunnen nemen met een voltallige kerkenraad. We hebben ook de nodige nieuwe projecten mogen oppakken en in de steigers staan. We hebben wijkteamleden die in de gemeente actief zijn, de soos heeft zijn eerste volle jaar achter de rug, een aantal bijbelstudiegroepen zijn opgezet, we zijn bezig met de liturgie en langzamerhand krijgt ook het jeugdbuddyplan vorm. We mogen dankbaar zijn voor wat we als gemeente hebben mogen opstarten. Maar niet alleen moeten we kijken naar de nieuwe dingen, maar ook naar de voortgang van de oude dingen. De kerkdiensten die we mochten beleggen, het werk van de ambtsdragers in hun vergaderingen en in onze huizen, de catechisaties, het verenigingswerk, het commissiewerk, een kostersechtpaar dat samen met de hulpkoster zijn werk mocht doen waardoor alles altijd weer in orde was. Zoveel dingen om de Here dankbaar voor te zijn. Zoveel dingen die wij vaak zo gewoon vinden, maar waar broeders en zusters in andere delen van de wereld alleen maar met jaloezie naar kunnen kijken. En misschien ook wel met onbegrip naar kijken. Omdat wij doen alsof het allemaal zo gewoon is. Mogelijk zelfs klagen over datgene dat er niet gebeurt. Terwijl zij in hun benarde situatie van vervolging en onderdrukking zo blij zouden zijn, als zij al de helft zouden kunnen realiseren van wat wij doen.

Toch zijn er ook dingen die zorgen baren. Als we terugkijken op 2005 dan moeten we zeggen dat het geestelijk klimaat in ons land er niet beter op is geworden. De vrijheid van schoolkeuze en de mogelijkheid om eigen scholen te hebben, staat meer en meer onder druk. Bijbelgetrouw christen zijn wordt meer en meer gezien als een vorm van fundamentalisme. En fundamentalisme is gevaarlijk is. In die zin ga je je als christen in dit land steeds meer een vreemdeling voelen. Of misschien voelen we ons geen vreem-

deling, omdat we zondags wel naar de kerk gaan, maar de rest van de week gewoon meedoen met de wereld. Meedoen met het consumentisme. Meedoen met het najagen van genot en pleziertjes. Meedoen met het geklaag en gemopper en de ontevreden burger uithangen. Meedoen met het aan de laars lappen van de regels die de overheid ons stelt. Ten aanzien van bijvoorbeeld het verkeer. Het land waarin wij leven, en je kunt dat wel zeggen voor al de West-Europese landen, vervreemdt steeds meer van God. Men kent God niet meer. En christenen die voor en met de Here willen leven, worden met bevreemding aangekeken. En dat brengt ons bij een thema dat telkens weer terugkeert in het Woord van onze God. Zowel in het Oude als Nieuwe Testament. Het thema van de “vreemdelingschap”. We komen het al tegen bij Abraham. Abraham die zijn vaderland moest verlaten en als vreemdeling in een ver land moest gaan wonen. En Petrus schrijft in hoofdstuk 2 vers 11 van zijn eerste brief: Geliefden, ik vermaan u als bijwoners en vreemdelingen, dat gij u onthoudt van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen uw ziel; en dat u een goede wandel leidt onder de heidenen. Over deze vreemdelingschap wil ik u op de laatste avond van 2005 het Woord van God verkondigen onder het volgende thema:

Onder erkenning van ons vreemdelingschap bidden wij om vrede voor ons land.

We zullen daarbij zien dat wij dit gebed bidden:

- 1. als vreemdelingen in dit land,**
- 2. als burgers van dit land.**

We zullen dus eerst zien dat we ons gebed voor vrede voor ons land bidden als vreemdelingen in dit land. Zegt u eens eerlijk, broeders en zusters, jongelui, voelt u zich thuis in Nederland? Ik kan me voorstellen dat sommigen onder u zouden zeggen, dat u zich prima thuis voelt in Nederland. Hier woont u, hier hebt u altijd gewoond. Nederland is uw vaderland en daar bent u blij mee. En dat is logisch. Want de meeste van ons zijn hier geboren. Velen van ons zijn opgegroeid in deze omgeving en zijn ermee vertrouwd. Hier voelen we ons thuis. We zijn gewend aan wat er in de omgeving is en hoe de dingen hier gaan. Toch moet er ook ergens een gevoel zijn van ons niet thuis voelen. Tenminste, als het goed is. Zou u willen dat de taal die menig cabaretier gebruikt door uw kinderen zou worden gebruikt. Zou u willen dat uw man, vrouw of kinderen er dezelfde huwelijksmoraal op na zouden houden als u op televisie ziet in films en soaps. En laat niemand nu zeggen, dat het maar televisie is. Ik heb niet zo veel con-

tacten buiten de kerk. Maar als ik op de hockeyvereniging van mijn zoons, de verhalen hoor over de echtscheidingen, dan is wel duidelijk, dat de televisie ons niet pure fantasie voorschotelt. Ja, en waar leven de mensen voor in ons land? Velen leven toch in het geloof dat er niets is. Dat het er alleen maar om gaat, dat jij zoveel mogelijk uit het leven haalt in termen van plezier en genot. Niet moeilijk doen. Pak wat je pakken kan en als een ander daar dan nadeel van ondervindt, dan is dat zijn eigen schuld. Had hij zich de kaas maar niet van het brood moeten laten eten. Had hij zelf maar slimmer en sneller moeten zijn.

Als onze waarden en normen, gelijk zijn aan die van velen in ons land, dan is het bedrevend met ons gesteld. Dan is niet Christus onze Koning, maar het genot en het plezier. Terwijl de Here ons in Efeziërs 4, 17 en verder ons zegt: Ga niet langer de weg van de heidenen met hun loze denkbeelden. In hun geest heerst duisternis en ze zijn vreemd van het leven met God, omdat ze Hem niet kennen en hun hart voor hen afgesloten hebben. Afgestompt als ze zijn, geven ze zich over aan losbandigheid en storten ze zich in allerlei zedeloze praktijken. Maar u geheel anders, u hebt Christus leren kennen.” Wij zijn anders. In ieder geval: wij moeten anders zijn. Dan kan niet anders, want anders hebt u Christus niet echt leren kennen. U moet vol zijn van liefde, hartelijkheid, vriendelijkheid, warmte, omziend naar de zwakke medemens, een mens die niet leeft voor zichzelf, maar zijn leven in dienst stelt van God, zijn Heer. Die liefheeft, omdat Christus hem eerst heeft liefgehad. Wij zijn vreemdelingen in deze wereld en als we daar niets van ervaren, dan moeten we eens goed nadenken wie onze heer is in dit leven. Voor het volk van Israël aan wie Jeremia de woorden van onze tekst schreef, was het veel eenvoudiger om die vreemdelingschap te ervaren. Want zij waren niet langer in hun vertrouwde omgeving. Het Jeruzalem en de landstreek van Juda waar ze geboren waren en opgegroeid. Waar velen van hen tot belangrijke families behoorden. Ze waren door koning Nebukadnessar van Babel uit Jeruzalem weggevoerd in ballingschap. En ze moesten nu als vreemdelingen leven in een ver en vreemd land. Een land waar mensen een andere taal spraken. Andere gewoontes hadden en andere goden dienden. Ver weg ook van hun vertrouwde bezittingen. Hun leven was totaal anders geworden. Bij deze groep ballingen bevonden zich ook de jonge Daniël en zijn leeftijdsgenoten Chananja, Misaël en Azarja.

Het is niet moeilijk voor te stellen dat deze Joden in onzekerheid waren. Hoe zag hun toekomst eruit? Wat moesten ze doen? Als ze weer snel terug zouden kunnen naar Jeruzalem, dan zou het natuurlijk jammer zijn van de tijd, energie en geld om veel te investeren in hun nieuwe woonplaats. En er waren ook profeten meegevoerd in de ballingschap die het volk voorhielden dat hun verblijf van korte duur zou zijn. Die zeiden dat de Here hun spoedig zou verlossen. In opdracht van de Here schrijft Jeremia nu een brief aan deze ballingen. Een brief met de volgende boodschap: bouwt huizen en woont daarin, legt tuinen aan en eet de vrucht daarvan; neemt vrouwen en verwekt zonen en dochters, neemt vrouwen voor uw zonen en geeft uw dochters aan mannen, opdat zij zonen en dochters baren; vermindert daar en vermindert niet. Zoekt de vrede voor de stad, waarheen Ik u in ballingschap heb doen wegvoeren, en bidt voor haar tot de Here, want in haar vrede zal uw vrede gelegen zijn. En in de volgende verzen zegt de Here nog een keer uitdrukkelijk dat ze niet spoedig zullen terugkeren naar Israël. “Laten uw profeten die in uw midden zijn, en uw waarzeggers u niet misleiden, en luistert niet naar uw dromers, die u laat dromen; want zij profeteren u vals in mijn naam; Ik heb hen niet gezonden, luidt het woord van de Here. Want zo zegt de Here: Pas als voor Babel zeventig jaren voorbij zullen zijn, dan zal Ik naar u omzien en mijn heilrijk woord aan u in vervulling doen gaan door u naar deze plaats terug te brengen.

Ze zagen in het rijk van Babel een vijand. De koning van dit rijk had hun weggevoerd uit hun huizen en uit hun geliefde stad en land. Dit was niet hun thuis. Ze voelden er waren er vreemdelingen. En het lag veel meer voor de hand om te bidden voor de ondergang van dit rijk van Babel. Zodat ze terug zouden kunnen keren naar huis. Maar hun God leerde hun om te bidden voor vrede voor dit land. Want ze waren er niet alleen vreemdelingen, maar ook burgers.

En dat zullen we in de tweede plaats zien. Het volk van de Here had een totaal van 70 jaren voor de boeg in Babel. Als vreemdelingen moesten ze leven in dit verre land. En de vraag is dan hoe doe je dat. Trek je je terug uit die samenleving. Speel je al het ware verstoppertje? Ben je er wel en tegelijk niet? Bemoei je je met het land of laat je het aan die zondige vreemdelingen over die God niet kennen. Dat is niet alleen een vraag die er voor de Joden in de ballingschap lag, maar die vraag die ligt er ook voor het volk van God in de nieuwtestamentische tijd. Er zijn wel christenen die zeggen dat je je niet met politiek, het militaire apparaat, politie en justitie moet bezig houden. Dat is alles het

terrein van de wereld. Het vleeselijke. Terwijl wij als kinderen van God, geestelijke mensen zijn.

De Here Jezus heeft het ook gezegd in zijn gebed vlak voor zijn gevangenneming. Johannes 17, 16. Daar zegt Hij dat wij niet uit de wereld zijn, zoals Hij zelf ook niet uit deze wereld is. Maar toch heeft de Here Jezus niet gebeden om ons uit de wereld weg te nemen. Vers 15 hoofdstuk 17. “Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat u hen bewaart voor de boze.” De Here Jezus noemt ons ook het licht van de wereld en het zout van de wereld. Dat is een geschenk, maar ook een opdracht. Zoals de Here ook aan de ballingen in Babel de opdracht gaf, de vrede toe zoeken voor de stad waarheen Hij hen heeft laten wegvoeren. En deze vrede is meer dan het uitblijven van oorlog. Daar heeft het wel mee te maken, maar het gaat ook om rust en om harmonie. Dat het goed is tussen mensen. Als er vrede is, ontspan je en kun je ontspannen. Daar moeten ze naar streven in hun ballingschap. In hun vreemdelingschap. In die zin is het diakonale project dat in Spijkenisse is gestart door diverse kerken een uitwerking van het zoeken naar vrede voor de stad. Het project heet heel toepasselijk ook: vrede voor de stad.

Maar het is niet alleen de bedoeling dat er zulke speciale projecten gestart worden, maar dat wij allemaal, op de plaats waar de Here ons heeft gesteld werken aan vrede. “Zoekt de vrede voor de stad”, dat is een opdracht van de Here aan zijn volk in de vreemdelingschap. En bij dat zoeken hoort dan ook het bidden daarom. Want wat zullen wij tot stand brengen als de Here ons niet de krachten geeft? Wat zullen wij tot stand brengen als de Here onze inspanningen niet zegent?

Zo zullen we dus ook telkens weer bidden en werken aan vrede op de plek waar de Here ons heeft gesteld. Met al de natuurrampen van het afgelopen jaar en de dreiging en uitbarsting van terreur zijn er ook weer stemmen opgegaan dat de Here Jezus nu wel snel terug zal komen. Dergelijke uitspraken getuigen, in mijn ogen, altijd weer van weinig Bijbelkennis en van weinig kennis van de wereldgeschiedenis. Van weinig Bijbelkennis omdat de Here Jezus heeft gezegd dat Hij zal komen als niemand Hem verwacht. Hij zal komen als een dief in de nacht. Elke dag kan Hij terugkeren. Of 2006 het jaar van zijn terugkeer zal zijn, weet alleen de Vader. Daar moeten wij niet over speculeren. Verder getuigt het ook van weinig kennis van de geschiedenis. Want er zijn grotere rampen over de wereld gekomen dat de rampen van het afgelopen jaar. Hoe verschrikkelijk deze ook waren. Naar schatting is tussen 1347 en 1350 in sommige delen van Europa onge-

veer een derde van de bevolking door de pest weggevaagd. Een ramp van een onvoorstelbare omvang.

Zolang de Here Jezus nog niet is teruggekeerd op aarde en zijn rijk voltooid heeft, zullen christenen vreemdelingen op aarde zijn. Tenminste als zij ware christenen zijn en geen naamchristenen. En hoewel zij niet van de wereld zijn, hebben zij wel een taak in de wereld. Onze taak is vrede voor de stad te zoeken. Door aan vrede te werken en door te spreken over de vrede die de Here Jezus in de wereld heeft gebracht door het offer van zijn leven. Want dat is de hoeksteen voor de ware vrede. De vrede met God, maar ook de vrede met elkaar. Het jaar 2005 is bijna voorbij, Het jaar 2006 staat op de drempel. Maar onze roeping zal niet veranderen. Laten wij dan die roeping verstaan en naar vrede zoeken voor de stad, voor het land. Laten we bidden of de Here deze vrede wil geven en zegenen. Want in haar vrede ligt onze vrede.

Zalig de vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.

Amen